

Åsums församling 1387

Referenser till vad som anknyter till detta år, 1387.

Referens: [Fyledalen Nr 1 januari 2016](#), Magnus Lövgrens artikeln på sidan 18 som var "Saxat ur Södra Åsums församlingsblad julen 1946".

Citat ur artikeln: (se bilaga "Märkesår Södra Åsum....").

"Ett mörkt år, ett sorgens år för församlingen måste 1387 ha varit. I någon gammal handling omtalas, att utanför kyrkans murar detta år stått ett stort slag, varvid ortens befolkning lidit ett blodigt nederlag. Det var den danske kungens befallningsman eller fogde Rydelback, som överföll kyrkomenigheten en söndag då den kom ut från kyrkan. Många flydde men drucknade i ån, som då var betydligt bredare och djupare än nu. Denne fogde bodde på Beritzholm, det nuvarande Bjärsjölagård."

Slut på citatet.

Jag, Leif Nyström, har tidigare bygdeforskat om bl.a Beritzholm historia. Tyvärr finns det inte särskilt mycket skrivet om Beritzholm som troligtvis byggdes omkring 1250.

Den tidiga dokumentationen om Beritzholm är bl.a från :
[Diplomatarium Danicum \(1361-1362\) sidan 276 och har numren 312 och 313.](#)

Brev daterat den 18 februari 1363 i Lund fick Valdemar Atterdag av Holger Gregersen, Vitskövle och Tue Galen Näsbyholm "sköte på Beritzholm med dithörande stenhus, tvenne byar samt en vatten och väderkvarn med alla tillhörigheter."

[Från Scriptores rerum Danicarum, VI, 534:](#)

MCCCLXXXVII. Facta est magna strages in bondonibus per quendam Bydelbach Advocatum Regis de Castro Biritzholm in ipso cimiterio Asum in capite jejunii.

Översatt: 1387. Det gjordes ett stort blodbad på bönderna av en viss Bydelbach, kungens fogde från slottet Biritzholm, på själva Åsums kyrkogård på askonsdagen.

Askonsdagen (capite jejunii) 1387 är den 20 februari enligt den dåvarande Julianska kalendern. Askonsdagen är onsdagen närmast efter Fastlagssöndagen, Esto Mihi.

Danmark (Åsum) var ju katolskt denna tid så fastan inleddes på askonsdagen, 40 dagar före påskafton med söndagarna borträknade.

Var det så att man samlades i kyrkan för att inleda fastan?

Hur var vädret denna tid, kan ån ha varit frusen?

Hur stor var befolkningen?

[Det finns ingen statestik från denna tid men i Valdemars Jordebok från 1250 nämns:](#)
Asum med sitt Tilliggende (Åsum sogn og hovedgård i Fars herred).

[Prästrelationerna 1624. Finns inget nämnt om Högasten.](#)

Kung Christian den fjärde befallde 1622 att häradsprostarna skulle sända till Ole Worm en beskrivning av området de hade under sig. 1625 lämnades denna troligen av prästen Nils Tryggesen Porta Från Branstad/Södra Åsum som beskrev socknarna såhär, fritt avskrivet:

"AafZum" (Åsum socken och by) som synes vara uppkallat efter "Aes-hiem" (Åns-hem), eftersom den ligger vid den stora ån som flyter genom Tolånga, mynnar i Vressels sjö, (Vombsjön) vid Övedkloster. I denna by sägs ha varit ett förnämligt gammalt herresäte på vilket residerade en pappersriddare!! vid namn Herr Hagen Raule. Marken brukades av tionde bönder. I denna by hölls fortfarande Birche-Ting.

Åsums församling 1387

(Birk = fordom i de danska provinserna i Sydsverige, från den allmänna häradssindelningen avsköndrat område på landsbygden, inom hvilket konungen förlänat åt dess ägare rättigheten att vara domare, upptaga böter m. m.)

Grjmfztofte (Grimstofta by) av en med namn Grjm eller Grimmer som skall ha bott här på en tomt med mark som sträckt sig dit där nu en liten by är byggd.

Siøboe (Sjöbo by) hos vilken är två små Kølle Möllor.

Sandbeck i denna Sandbecks husgård som en bonde bebor, vilken gård som ännu finns och har varit för rum och tid med gravar och inhägnad. Till denna by är två små möllor.

Opmae (Omma by) ligger på en hög sandbacke, öppen för sankmark från stora ån. Hos denna by är en liten överfallsmölla, kallad Omma Mölla.

Befolkningstatestiken startade 1749 och såg ut så här då.

Ref: <http://rystad.ddb.umu.se:8080/Tabellverket/Tabverk?Next=SearchResult>

1749	Män	Kvinnor
Gift Folk	91	91
Änklingar och Änkor	7	32
Ogifte öfver 15 år	72	52
Barn under 15 år	56	81
Summa eft. Könen	226	256
Summa	482	

1750 –1751 bodde här 503 st.
1754 och 1757, 508 st

Hur många bodde i Åsum 1387?

Beritzholms ägare runt nämnda tider.

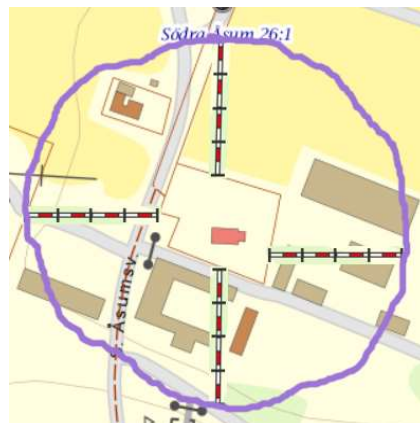
11	1360-1368	Erik Bydelsbach , Riddare och lagman på Beritzholm, Färs härad. (d.1414) En troligen från orten Beutelsbach i Schwaben invandrad adelssläkt från Tyskland. Kom från Würtenberg är annan uppgift. Bydelbachs släktvapen.
12	1364-1387	Otto Bydelsbach (kunglig befallningman), son till Erik Bydelsbach, född 1360 gift 1389 var också Riddare och lagman på Beritzholm. (d. efter 1387?) 1387 slog han ned ett uppror på Åsums kyrkogård. Han var 1370-71 som riddare och hövudsman på Jungshoved (möjligen Danmark) närvarande vid de stralsundska förhandlingarna. Valdemars dotter Margareta (f.1353) blev drottning av Danmark och Norge, över Sverige från 1389. I mellanperioden regerade Margaretas enda barn fött 1370 fram till sin död 1387.
13	?	Vem som tog över efter Bydelbak som kunglig befallningsman är inte känt.
14	1387-1401	Pantsatt till väpnaren Mogens Munk (f. 1350) som dubbades till riddare 1397. År 1410 (14/8) blev han överbefälhavare för de kungliga trupperna och han deltog i kriget mot den tyska Holsteinska adeln. I närheten av byarna Sollerup och Eggebæk i sydvästra Jylland möttes de båda trupperna den 12 augusti 1410. Här stupade Mogens Munk. Ingen vet var han är begravd, kanske vid slagfältet eller på något släktgods på Jylland. Munks släktvapen
15	1401-1500	Drottning Margareta löste in Mogens Munks pant på Beritzholm för 700 mark.

1987 Riksantikvarieämbetet, finns noterat att Bengt Jacobeus Åsums Gård hört av äldre arbetare att stenarna hade flyttats men återstälts.

Bengt Jacobeus familj ägde gården mellan 1950 och 1986. Kan det ha samröre med nästa notering.

Åsums församling 1387

Stenarna skall ha stått vid galgbacken ca 100 m från kyrkan men flyttades 1923. Bild till höger, blå ringen är ca 100 m i diameter. (Sista bilagan galgbacken). Vilken galgbacke, den som finns på kartor är placerad ca 930 m från den gamla kyrkan.

I SKÅNSKA DAGBLADET onsdagen den 24 februari 2016 finns en artikel om Högasten där stenarna sägs minna om ett bondeuppror från 1387. Då ska ett sextiototal bönder från Färs huggits ner av danske fogden Otto Bydelsbachs tyska knektar. Många av färsingarna ska ha flytt in i Södra Åsums gamla kyrka, men skall ha dödats även där.

I samma tidning fredagen den 26 februari 2016 fanns följande rättelse till artikeln ovan.

Förtydligande kring Högasten

SÖDRA ÅSUM. Enligt historierna om fogden Otto Bydelsbachs massaker 1387 ska cirka 500 färsingar ha dödats. 60 av dem inne i Södra Åsums gamla kyrka.

I onsdagens Skånska Dagbladet stod något annat.

Lite konstigt att så fort som det handlar om färsingar, oavsett händelse är det alltid 500 färsingar inblandade. Kan det finnas ett gammalt danskt uttryck som kan tolkas som 500 i.st.f. uttryckets verkliga betydelse.

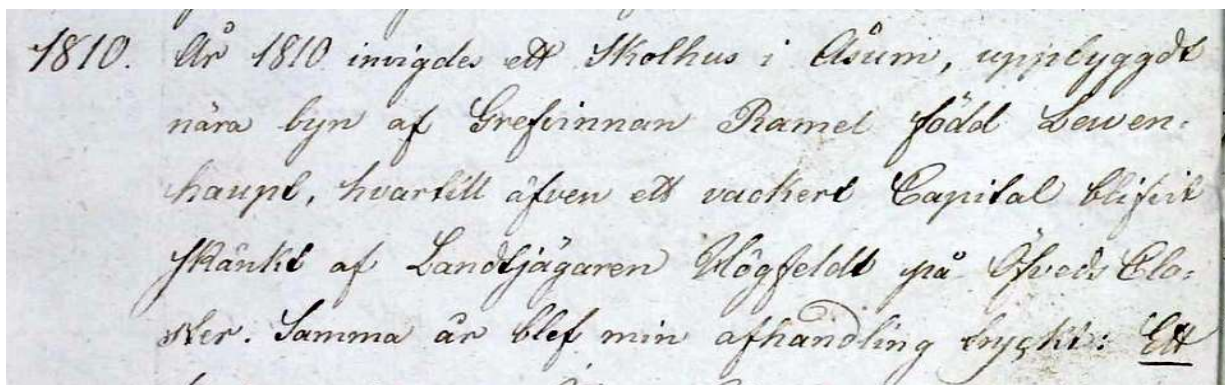
På nästa sida finns hela artikeln om Högasten.

Kartorna som det refereras till finns utdrag på från Lantmäteriet. Se även den sista sidan ett utdrag från den första kartan över Södra Åsum från 1690.

I kartorna från ca 1820 "Den Skånska Rekogniseringskartan" och "Topografiska kartan över Sverige 1864" är upplösningen inte tillräcklig hög för att kunna urskilja Högasten!

Skolan i Åsum (se bilaga "Märkesår Södra Åsum....").

Så här står det i Petrus Roos biografi, prost i Färs Härad, pastor i Skartofta tom 1789 och från 1790 i Västerstad.

Artikeln nämner att skolan byggdes 1808.

Andra skolnoteringar:

1786 byggdes en skola i Skartofta på Petros Roos begäran hos Översten Baron Ramel.

1790 byggdes en skola i Västerstad på Petros Roos begäran hos Översten Baron Ramel. Skolan revs 1820 då en ny skola i gråsten byggdes, invigd 1821. Inget nämns om skolan i Öved

Åsums församling 1387

Högasten finns på karta från år 1757

■ **FORNMINNE.** Länsstyrelsen avslår ansökan om flytt

SJÖBO

Det ser inte ut att bli någon flytt av de tre stenarna som kallas Högasten. Länsstyrelsen har avslagit Sjöbo församlings begäran.

Stenarna sägs minna om bondeuppror från 1387. Då ska ett sextiotial bönder från Färs huggits ner av danske fogden Otto Bydelsbachs tyska knektar. Många av färsingarna ska ha flytt in i Södra Åsums gamla kyrka, men döddats även där.

Stenarna ska ha stått vid galgbacken 100 meter från kyrkan. 1923 ska de emellertid ha flyttats drygt en kilometer bort till sin nuvarande plats vid sidan om väg 104, Kävlingevägen.

Så har i alla fall Sjöbo församling trott med stöd i muntligt traderad historia från personer som jobbat på Åsums Gård.

Med stöd av nuvarande markägaren familjen Hermelin har församlingen velat flytta tillbaka stenarna närmare sin ursprungliga plats och placera dem vid Södra Åsums gamla kyrka. Där skulle de synas bättre och det skulle finnas bra möjlighet att ställa upp informationsskyltar intill.

Men enligt länsstyrelsen är det inte alls säkert att de flyttats och står "fel".

– Vi har ett unikt historiskt kartmaterial i Sve-

SkD 30 maj 2015.

rige. Och jag hade tur och hittade dem på en stor-skifteskarta från 1757, säger Rickard Lindberg, kulturmiljöenheten.

På platsen där stenarna står finns en markering och vid den markeringen kan man läsa Högasten.

– På en härads-karta från 1910–1915 finns också ett run-R på samma plats, säger Rickard Lindberg och fortsätter:

– Jag kan inte säga att stenarna inte blivit flyttade 1923 men bedömningen är att sannolikheten är större för att de stått på den plats de står på idag redan tidigare. Kartan väger tyngre än det som förs fram muntligen.

Även om stenarna stått här länge så är de ändå undanskymda idag. Skulle man inte kunna tänka sig att man fick flytta dem för att de ska synas bättre?

Fornminnet Högasten utgörs av tre stenar. De står längs väg 104, Kävlingevägen. De står 100 meter in från vägen och kan vara svåra att upptäcka.

På sommaren täcks nästan stenarna av raps.

ARKIVBILD

– Nej. Stenarna är registrerade som gravar. De kan ha fungerat som minnestenar också, men de är registrerade som gravar. Och den typen av lämningar är vi väldigt restriktiva till att flytta, säger Rickard Lindberg.

Om stenarna, rent hypotetiskt, ändå skulle flyttas så skulle det innebära en troligen ganska kostsam arkeologisk undersök-

ning av platsen. Det skulle också förmodligen krävas tillstånd för att placera dem på den gamla kyrkogården.

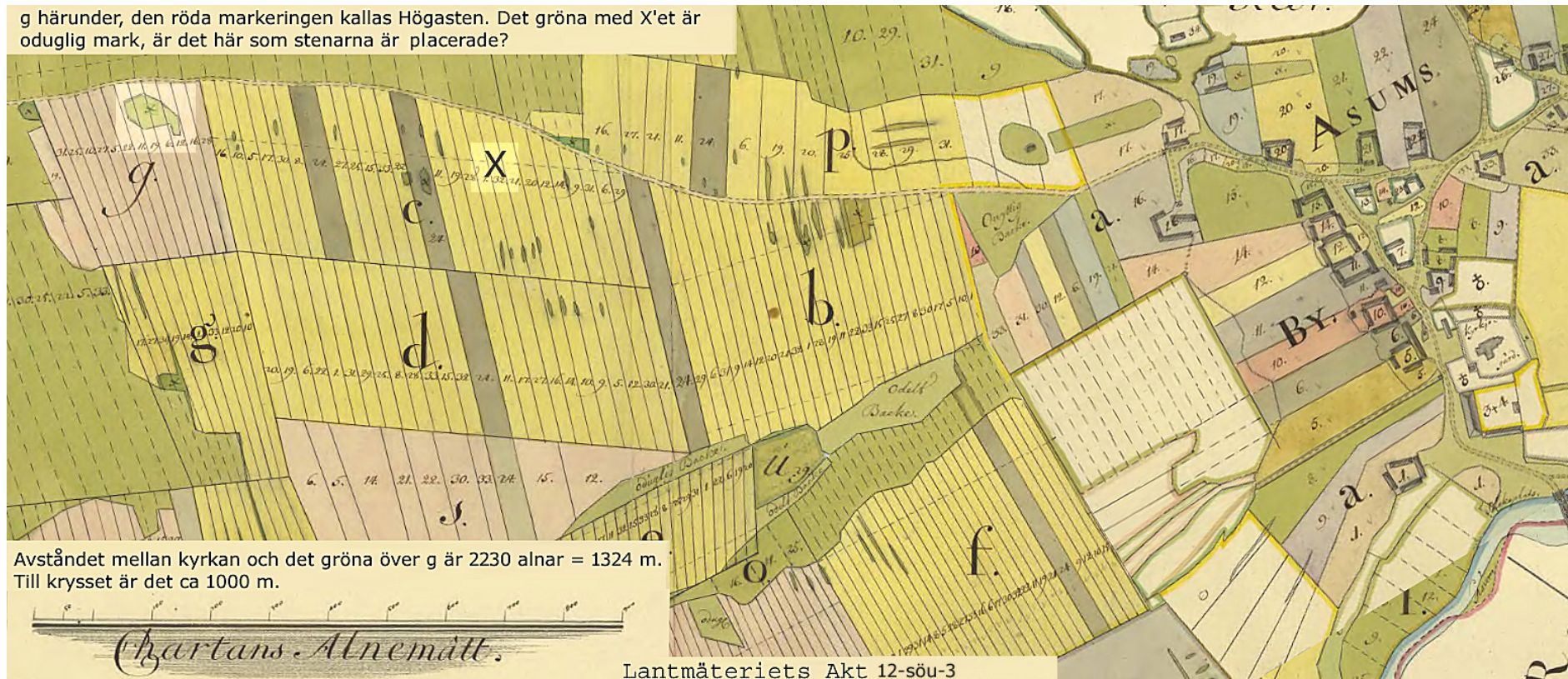
– Men det där är spekulationer som inte jag har med att göra. Det som är intressant för mig är att det är störst sannolikhet att de står på den plats där de stått de senaste 200 åren, säger Rickard Lindberg.

Tobias Malmberg

Åsums församling 1387

I artikeln hänvisas till en storskifteskarta 1757. På platsen där stenarna står finns en markering och vid den markeringen kan man läsa Högasten.

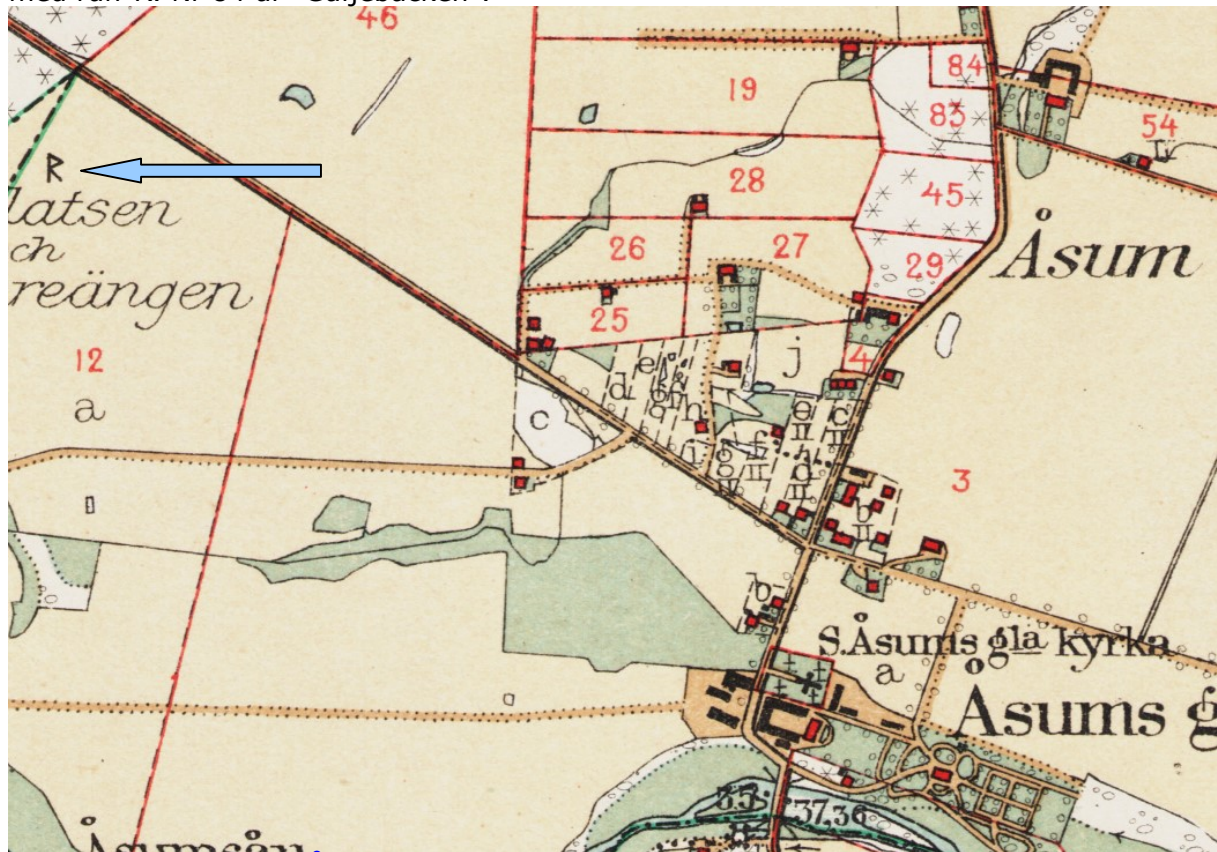
Hittade följande karta från Lantmäteriet, historiska kartor, Akt 12-SÖU-3 som är storskifteskartan 1757 över Åsums kyrkoby. Högasten är utsatt som är ett rätt stort område markerat med g (ser ut som en nia) och på området finns en grön markering, X, som är oduglig mark. Det finns inget i detta dokument som pekar på några stenar. Benämningen Högasten refererar denna till stenarna. Lantmäteriet kan naturligtvis ha andra kartor och dokumentation som visar att stenarna stod här.

I artikeln nämns också att stenarna flyttats 1923 från galgbacken ca en kilometer bort till vid sidan om väg 104. Kartan ovan visar på 1324 m enligt skalan. Dåtidens kartor hade inte samma noggrannhet som dagens så måttet behöver inte vara felaktigt. Har inte jämfört denna karta med dagens karta då det fordras ett flertal referenspunkter som är samma på båda kartorna.

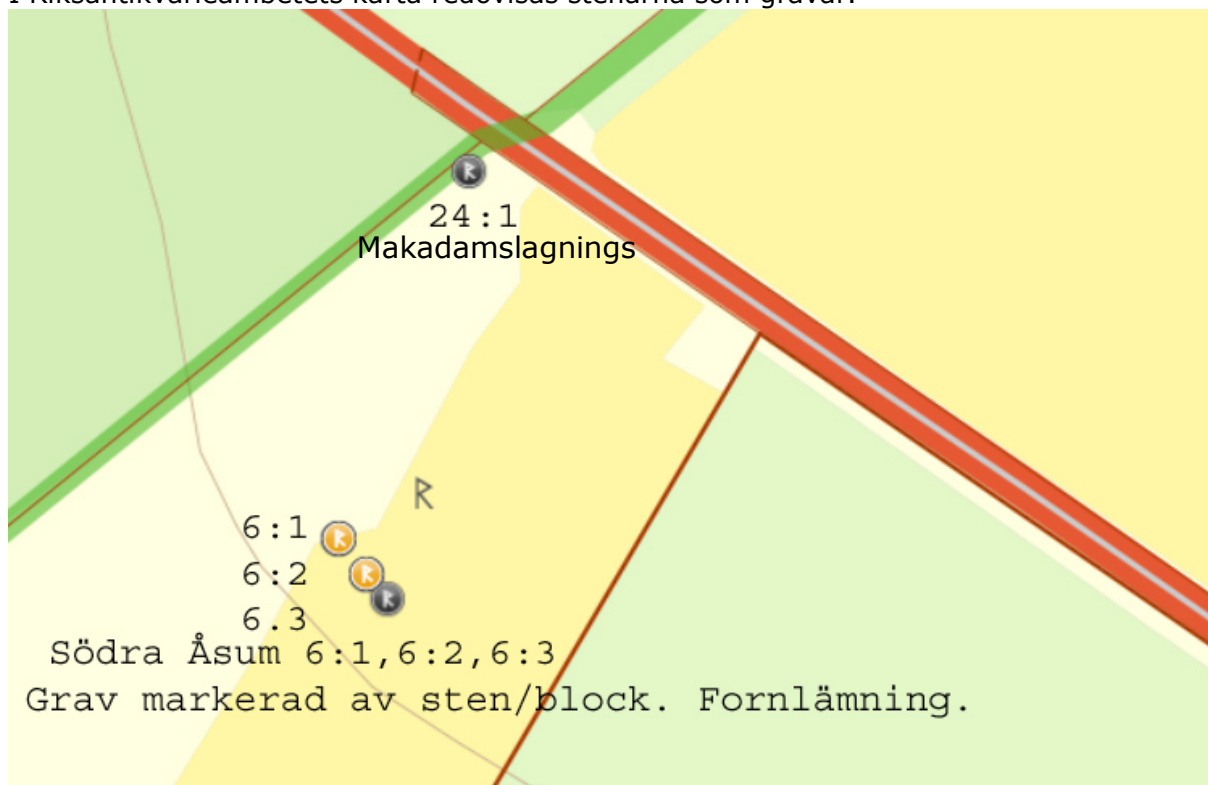
Åsums församling 1387

Artikeln refererar också till Häradsekonomska kartan 1910-1915 där platsen är utmärkt med run-R. Nr 84 är "Galjebacken".

Artikeln refererar också till att platsen är utmärkt som gravar.

I Riksantikvarieämbetets karta redovisas stenarna som gravar.

Nästa sida visas Riksantikvarieämbetets originaldokument från 1987-03-21.

Åsums församling 1387

R + Namn + Top 22.4.87 S 75 1022 Hg	Nr: 6	Blad: 2 D. 4 d 5 Åsum SV
Art: (Gravgrupp) gravgr	Koordinat: x y	
	50 m b h	
Antal: 3		
Fastighet: Åsum 11:1		
Namn: Högasten (enl. Åsum 3)		
Orientering: 9 m 136 gon om ådögräns. och åkerkant (40-240 gon)		
Terräng: Flackt parti i moränlera. Åkerholme 11 x 3 m (140-340 gon)		
Beskrivning: 1) Rest sten, 1.4 m h, vid basen 1.35 m br, och upptill 0.6-0.75 m br. Den NNO sidan är tämligen plan, övriga sidor samt toppen är rundade. 2.5 m 140 gon om nr 1) är 2) rest sten, 1.2 m h, 1.25 m br (36-136 gon) och 0.6 m fj. Den NNO sidan är tämligen plan, övriga sidor samt toppen är rundade. 7.5 m 140 gon om nr 1) är 3) rest sten, 1.2 m h, 1.1 m br (120- 320 gon) och intill 1 m fj. Närmast		
Sakord: 1) rest st 1 2) rest st 1 3) rest st 1		
ovalt tvärsnitt med samtliga sidor rundade. Åkerholmen helt kringplöjd. Bevärt med gräs.		
Vid samtal med Bengt Jacobens, Åsums gård framkom att denne av äldre arbetare hört berättas att gårdens förre ägare vid något tillfälle skulle ha tagit bort stenarna, men därefter ha uppmanats att återställa dem. Stenarna restes då sannolikt ej på ursprunglig plats.		
"Högasten" är nämnd i Landeboken 1 195:7.		
Tradition:		
Kommentar:		
Tidigare anteckningar: ATA Pehr Johansson 1921, nr 9; LE, Malmö: Åsum 3, år 1757 ss;	Specialkartor:	
	Fotos:	
	Datum: 1987-03-31	

Högasten är nämnd i
Landeboken 1 195:7

EJ KOLLAD

Åsums församling 1387

Stenarna 2016-02-29

Åsums församling 1387

I artikeln hänvisas också till Skånskan 2015-05-30 "Minnen om fallna färsingar".

A24

SKÅNSKA DAGBLADET ■ LÖRDAG 30 MAJ 2015

SJÖBO

Kundtjänst: Prenumeration och privatannonser 0774-41 00 41. Redaktion: Gamla torg 5, 275 30 Sjöbo. 0416-251 70. E-post: red.sydost@skd.se. Platsansvarig: Tobias Malmberg, 0700-90 12 82, tobias.malmberg@skd.se.

Minner om fallna färsingar

■ **HISTORIA.** Sjöbo församling vill synliggöra monument över nedslaget bondeuppror

SÖDRA ÅSUM
1387 gick bönderna från Färs samman för att klaga på skatterna. Men de möttes av fogden Otto Bydelsbach och hans tyska ryttare som högg ner dem.

– Den danske fogden Otto Bydelsbach var en falsk figur. Hans ryttare angrep färsingarna uppe på backen vid Södra Åsums gamla kyrka där det var tingsplats. De flydde ner till kyrkan och trodde att de var skyddade där. Men Bydelsbachs ryttare tog sig in även där och högg ihjäl dem så att blodet stänkte upp på vägarna, berättar hembygds-historikern Evert Persson.

60 personer ska ha dömts och till deras minne låt änkor resa tre stora stenar. Dessa stod vid galgbacken, cirka 100 meter från Södra Åsums gamla kyrka. Och där stod de i över 500 år, fram till 1923.

Det var familjen Ramel som ägde Åsums gård då, berättar Evert Persson. De flyttade stenarna mellan en och två kilometer bort. Följer man väg 104, Kävlingevägen, mot Övedskloster dyker de upp på vänster sida om vägen, strax innan skogen börjar.

Men de står en bit in från vägen, vid sidan om ett stort rapsfält, och är svåra att hitta om man inte känner till dem och vet vad man letar efter.

Nu vill Jörgen Jönsson, ordförande i Sjöbo församlings kyrkoråd, att de ska lyftas ur sin anonyma tillvaro och åter få en plats vid Södra Åsums gamla kyrka.

– Jag är själv historieförälskad och hörde som liten om hur man slog ihjäl bönderna inne i kyrkan. Men så fick jag höra mer om det av Evert. Jag tycker att det är tråkigt att stenarna står där ingen vet om det.

Han ser hellre att de flyttas tillbaka och placeras på

I KORSNINGEN STÖTTE MAN PÅ EN MASSGRAV.

den stora gräsmattan vid Södra Åsums gamla kyrka. Han har tagit upp det med de nuvarande markägarna Hermelin som ska vara positiva förslaget. Och så är även övriga ledamöter i kyrkorådet.

Församlingen har därför skickat en ansökan till kulturmiljöenheten på länsstyrelsen om att få flytta stenarna.

– I länsstyrelsens papper står det att de flyttades 1923, så de har ju redan flyttats en gång. På kyrkogården vid kyrkan har många gravstenar tagits bort. Här skulle stenarna synas bra och vi skulle hålla i ordning på platsen. Kanske kan vi få ungdomar att bli lite mer historieintresserade också. Jag tycker det låter som win-win, säger Jörgen Jönsson.

Vid stenarna skulle man kunna ha en informations-skylt om vad som hände 1387.

Och då kan Evert Persson fylla på med ytterligare upplysningar, för han har mer att berätta. Han hade tidigare en granne som arbetade som förmän när man anlade väg 13 på 1960-talet.

– I korsningen mellan väg 13 och väg 104 skulle man lägga en avloppsbrunn och då stötte man på en massgrav. Han anmälde det till vägdirektören på Malmöhus län men då fick han order: "Du har inte sett något! Tar du hit riksantikvarieämbetet blir inte vägen byggd på två år!".

Den ursprungliga platsen för de tre stenarna ska inte ha varit så långt ifrån där denna massgrav ska ha påträffats.

– Grannen var säker på sin sak och var övertygad om att massgraven var från 1387, säger Evert Persson.

TOBIAS MALMBERG text
tobias.malmberg@skd.se
0700-90 12 82

Hit vill församlingen flytta de tre stenarna. Södra Åsums gamla kyrka stängdes 1902 när den nya togs i bruk.

Stenarna står i dag på en undanskymd plats vid väg 104, Kävlingevägen, i riktning mot Övedskloster.

De ska ha rests av änkor till de 60 färsingar som högs ner 1387 när de klagade på för höga skatter. FOTO: TOBIAS MALMBERG

Åsums församling 1387

Bilaga.

Saxat ur Södra Åsums församlingsblad julen 1946

Märkesår Södra Åsums församlings 800-åriga historia

Försöker man blicka tillbaka i Åsums församlings historia och fixera några märkesår, så bör som det första nämnas den tid, då befolkningen i Åsums och angränsande byar slöt sig samman och bildade en kristen församling samt byggde en kyrka åt >>Vite Krist<<. Denna har säkerligen varit oansenlig och troligen av trä. Först sedermera uppfördes den nuvarande gamla kyrkan. Den saknade till en början torn. Även kyrkklocka torde den länge varit utan. Då sådan omsider anskaffats, har den hängt i klockstapel på kyrkogården.

För denna äldre tid i församlingens historia flyta i övrigt källorna sparsamt. Ett mörkt år, ett sorgens år för församlingen måste 1387 ha varit. I någon gammal handling omtalas, att utanför kyrkans murar detta år stått ett stort slag, varvid ortens befolkning lidit ett blodigt nederlag. Det var danske kungens befälningssman eller fogde Rydelback, som överföll kyrkomenigheten en söndag, då den kom ut från kyrkan. Många flydde men drunknade i ån, som då var betydligt bredare och djupare än nu. Denne fogde bodde på Beritzholm, det nuvarande Bjärsjölagård.

Vi förflytta oss 150 år framåt. 1536 blev den luherska läran införd i Danmark. Från den tiden har det predikats här i Åsum på skånska, d.v.s. på modersmålet i stället för som förut på latin.

De följande 150 åren voro med korta avbrott en ofredens tid för Skåne. Striderna mellan Danmark och Sverige voro talrika, och som Skåne var gränslandet, led detta mest. År 1644 blevo en mängd färsingar nerhuggna vid Skotthusa i strid om övergången av Borstbäcken. 1658 blev Skåne svenskt, och bland förändringar som då skedde, var även att böndernas livegenskap upphävdes. Att även färsingar och åsumsbor varit med i de svenkdanska striderna är helt säkert. Vid det på vägen i Åsums gamla kyrka vittnar därom. Av en gammal släkttavla framgår, att en ryttare Nils persson var med vid Fredrikshald 1718. Han var född i Sandbäck, överlevde kriget och dog som nämndeman i Veberöd. Föräldrarna voro åbon Per Nilsson nr 5 Sandbäck och hustrun Bengta Göransdotter. 1728 anlades nya vägar i Skåne, bl.a. vägen genom Sjöbo Ora, samt från Sjöbo genom Åsum till Östraby och Hörby.

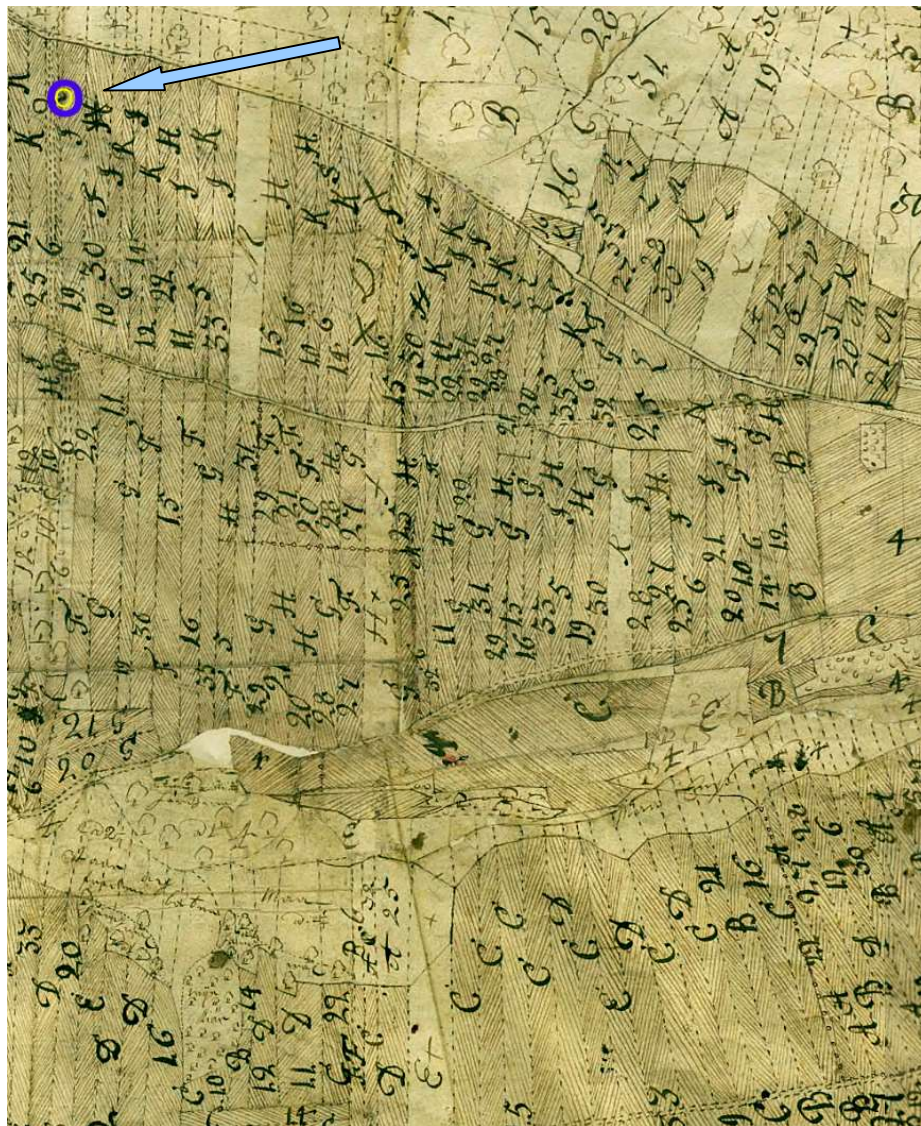
Vägarna uppmättes i mil. Vid varje $\frac{1}{4}$ mil sattes en milstolpe och vid varje helmil en liknande med inhuggna F.R.S., vilket Fredrik regent i Sverige, samt kunglig krona däröver. År 1749 genomrestes Sjöbo av en notabel resande, nämligen blomsterkonungen Karl von Linné, som det året gjorde sin Skånska resa. I sin dagbok har han skrivit för den 8 juni >>Resan gick från Tunbyholm till Tranås, $\frac{3}{4}$ mil, till Åsperöd, $\frac{1}{4}$ mil. Natten kom på, och äntligen slöts resan med en stor bökeskog vid Sjöbo<<. Dagsresan var alltså $2\frac{1}{2}$ mil. Övernattning skedde väl på Sjöbo gästgivaregård. Nästa dag fortsatte resan till Veberöd över >>moslätten<< (Skarrie hed), $1\frac{1}{2}$ mil lång och 1 mil bred. Idel flygsand, inga träd.

Under 1770-75 anlades bron över Åsumsån av baron H. Ramel, 1808 byggdes Åsums skola, vilken hade akademiskt bildad lärare till år 1874 då den blev vanlig folkskola. I början av 1800-talet (enl. tradition 1803, möjligen tidigare) härjade Åsums by av en svår eldsvåda. Det var under en vårstorm, och elden anställde stor förödelse i de halmtäckta gårdarna, vilka lågo nära varandra. Efter branden har det sagts, har man kunnat räkna ett tjugotal nakna skorstenar. 1860 såldes all jorden i Åsums församling. Förut hade den ägts av Övedskloster. Gårdarna revos nu och flyttades ut. Sjöbo by bestod då av sex bondgårdar samt gästgivaregården. 1866 fick man provinsialläkare och apotek. 1870-74 inrättade sig Sjöbo folkskola och småskola. 1889 flyttade ärs här. Sparbank hit, 50 år efter dess instiftande. 1893 kom järnvägen, vilket var en upplevelse. Medan arbetet pågick, gick folk i grupper utåt linjen för att >>ta på tåget<<, 1898 blev Sjöbo municipal-samhälle, och därefter ökades folkmängden år från år. Nyårsafton 1899 genomvakades på torget i Sjöbo intill dess det nya seklet gick in. 1900 påbörjades arbetet vid den nya kyrkan, och på våren 1902 invigdes den av biskop G. Billing. Södagen förut hölls avskedspredikan i gamla kyrkan. Prosten Sandberg blev rörd till tårar, då han i sitt tal sade: >>Då jag nu är den siste i raden av lärare, som här förkunnat Herrens ord - - .<< I sitt invigningstal sade biskopen: >>Med denna dag börjar i denna församlings historia. Må den också bli en vändpunkt i kyrkligt avseende.<<

Magnus Lövgren

Åsums församling 1387

Utdrag från Kartan Södra Åsum 1690. Lantmäteriets 12-SÖU-1.

Detta är den tidigaste kartan över Åsum från 1690, tyvärr saknas beskrivningen så om stenarna eller Högasten finns med är oklart.

Kan benämningen Högasten referera till stenarna?

Stenarna nuvarande plats är där pilen pekar på den blågula ringen.

Skalan, inte angiven men ca samma som för kartan 1757.

Södra Åsum 1690.

Kyrkan

Del av Lantmäteriets akt 12-SÖU-1

Åsums församling 1387

Galgbacken Södra Åsum. Eftersom galgbacken är nämnd har följande kartor kollats.

1690

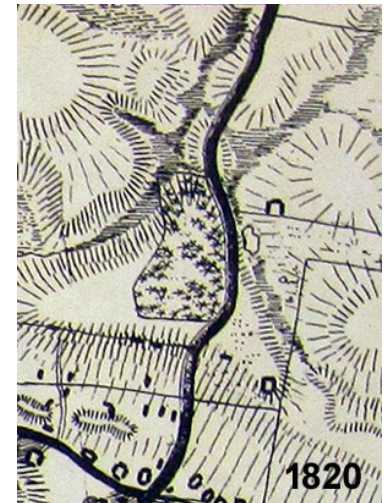
1757

1810

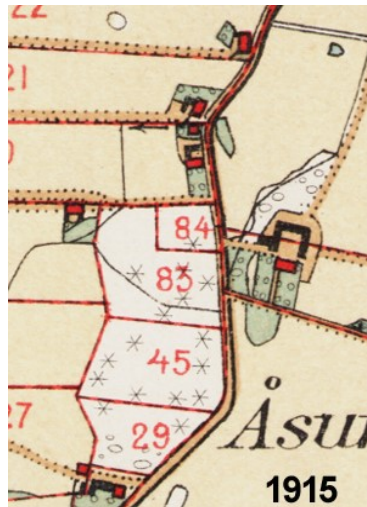
Galgbackens utseende?

1820

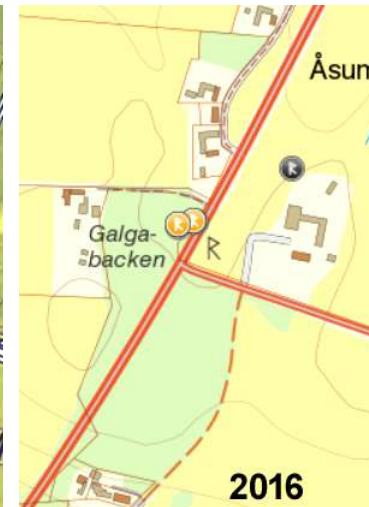
1864

1915

1970

2016

Om man lägger kartorna för 1970 och 2016 över varandra i samma skala ser det som om den nya vägen går rakt igenom Galgbacken. På Riksantikvarieämbetets karta är markeringen till vänster om nya vägen.

1690 Saknar markering men jorden är benämnd "Gammal åker mark", Åsumsbacken utsatt som "Backe".

1810 Här är galgbacken utsatt på annan plats, fel från Lantmäteriet eller?????

1820 och 1864 saknar markering.

1915 Nr 84 är Galgbacken

1970 Till höger om texten Galgbacken.

Rev. 1. Leif Nyström 2016-03-08. Rev.2 2017-01-24.